

допустимими, від тих, яким прямо зараз необхідно приділити велику увагу і взяти їх під суворий контроль. Спеціаліст виявляє критичні ризики, які знаходяться вище межі терпимості і вважаються для компанії нестерпними. До прийняття вірного стратегічного рішення фахівець повинен вжити заходів щодо їх зниження або передачі іншим особам. А ризики, що знаходяться нижче межі терпимості, є керованими.

Всі ці розрахунки, оцінку і аналіз виявлених ризиків, а також побудова графіка прийнятності чи допустимості можна зробити своїми власними силами. Але, незважаючи на видиму простоту методу, процедури здійснення побудови карти ризиків передую величезна виконана робота фахівців з кількісної оцінки ризиків, їх формалізації. Крім кількісного аналізу, фахівці повинні виконати величезну роботу, щоб вибудувати ланцюжок ймовірностей.

Основним завданням, розв'язуваної за допомогою побудови карти ризиків, є скорочення циклів і часу прийняття рішень. Сам процес картографування ризиків - це застосування всією компанією методології, яка дозволила б їй виділити ризики, розташувати їх за пріоритетами і кількісно оцінити, розбивши їх при цьому на класи. Часто компанія, що має достатню фінансову можливість, не займається управлінням ризиків самостійно, а вдається до допомоги консультантів або фахівців.

Література:

1. Вітлінський В. В. Економічний ризик [Текст]: ігрові моделі: [навч. посіб.] / В. В. Вітлінський, П. І. Верчено, А. В. Сігал, Я. С. Наконечний; за ред. В. В. Вітлінського. – К. : КНЕУ, 2002. – 446 с.
2. Саркісова Е. Ризики в торговле. Управление рисками: Учебник / [Е. Саркісова](#). - К.: [Дашков и Ко](#), 2009.
3. Шестопапов Б.Б. Теоретичні основи управління ризиками виробництва // Економіка & держава, 2015. - №12. – С.60-64.

УДК 339.738.1

Вовк Н.Р.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Біленко Ю.І.

Львівський національний університет імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Vovk N.R.

SPECIFICS OF THE EUROPEAN MONETARY AND FINANCIAL INTEGRATION

На початку 1990-х років в багатьох країнах Європи було застосовано ряд заходів для усунення обмежень щодо європейських ринків капіталу та сприяння їхньому злиттю, що мало на меті забезпечення ефективного розподілу ресурсів, стимулювання економічного зростання, диверсифікацію інструментів та технологій управління фінансовими ризиками, розширення доступу до

фінансових послуг на міжнародних ринках та зниження вартості міжнародних фінансових трансакцій.

Європейський валютний союз був створений відповідно до основних засад теорії оптимальних валютних зон (ОВЗ) і, на думку багатьох експертів, окремим країнам завдяки йому вдалося зменшити ризики та уникнути шоків, пов'язаних із кризовими явищами в економіці.

Слід відзначити, що збільшення фінансової інтеграції країн призводить до зростання корельованості бізнес-циклів у цих країнах [2], що слугує ще однією позитивною характеристикою єврозони, оскільки при цьому створюються кращі умови для реалізації єдиної грошово-кредитної політики з усіма багатообіцяючими при цьому наслідками. Інтеграція ринків капіталу передбачає можливість транскордонної власності на активи та засоби виробництва і дозволяє ефективніше диверсифікувати інвестиційні потоки та активніше розвивати перспективні сектори економіки.

Валютні союзи сприяють зростанню двосторонньої торгівлі [6], що також є одним із критеріїв ОВЗ. Зростання комерційної інтеграції дозволяє зменшити витрати на єдину монетарну політику та синхронізувати ВВП країн, які входять до валютного союзу [3], що багато дослідників вважають наслідком зростання обсягів міжнародної торгівлі. З огляду на це, торгівельні зв'язки прийнято вважати одним з основних ендогенних ефектів валютного союзу.

Основоположник теорії оптимальних валютних зон Р. Манделл відзначив, що в оптимальній області валютного союзу запроваджується повна мобільність факторів виробництва, що в багатьох випадках дозволяє зрівноважувати ефекти локальних асиметричних шоків та зменшує збитки від втрати валютного суверенітету [4], а міждержавне володіння фінансовими активами сприяє згладжуванню та розподілу фінансових ризиків. Водночас використання єдиної валюти дозволяє цілком уникнути такого чинника, як валютний ризик та не витрачати ресурси на обмінні операції, що сприятиме зменшенню сегментації ринку.

Відсутність валютного ризику сприяє підвищенню взаємозамінності цінних паперів, емітованих в різних країнах, та підвищує прозорість фінансових операцій. При цьому спрощується конкуренція та арбітраж і водночас зменшується розсіювання цін та прибутків. Також використання єдиної валюти суттєво спрощує діяльність фінансових посередників і сприяє розвитку транскордонних фінансових потоків. Існує широкий консенсус щодо думки про те, що запровадження єдиної валюти стимулювало фінансову інтеграцію у єврозоні як безпосередньо (через ліквідацію валютного ризику та стандартизацію контрактів) так і опосередковано (шляхом зменшення вартості транскордонних трансакцій і посилення конкуренції в банківському секторі) [1].

Запровадження єдиної валюти вплинуло не тільки на банківський сектор, де цей вплив найбільше проявився на ринку облігацій [5], але й усі сектори економіки показали зростання від інтеграції.

Дискусії щодо вигоди від приєднання до єдиної валютної зони ведуться впродовж тривалого часу від самого початку запровадження євро, особливо це питання є актуальним для країн, які відносно недавно приєдналися до Євросоюзу. У кожному конкретному випадку слід враховувати економічний ефект від впливу фінансової інтеграції на торгівельні зв'язки, фінансові потоки, синхронізацію бізнес процесів та спеціалізацію виробництва.

Література:

1. Deltuvaite V. CEECs' financial integration: global or regional? Evidence from sovereign bond markets // *Procedia Economics and Finance*. Vol. 24. 2015. P. 192 – 197.
2. Imbs J. Trade, finance, specialization and synchronization // *Review of Economics and Statistics*. Vol. 86. 2004. P. 723–734.
3. Inklaar R. Jong-a-Pin, R., Haan, J. Trade and business cycle synchronization in OECD countries: a re-examination. // Working Paper no. 1546. CESifo. 2005.
4. Mundell R. A theory of optimum currency areas // *American Economic Review*. Vol. 51. 1961. P. 657–665.
5. Pagano M., Von Thadden E.-L. The European bond markets under EMU // Discussion Paper no. 4779, CEPR 2004.
6. Rose A. One money, one market: the effect of common currencies on trade. *Economic Policy*. Vol. 15. 2000. P. 7–33.

УДК 330.332

Гринчуцька С.В.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
**ІНВЕСТИЦІЙНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО НАУКОВОГО СЕРЕДОВИЩА
ТА РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ**

Hrynychutska S.V.

**INVESTMENT COOPERATION IN THE SCIENTIFIC ENVIRONMENT
AND THE REAL ECONOMIC SECTOR**

Повільність реформ у науково-технологічній сфері та відсутність сприятливого інноваційного середовища не дозволяє Україні підвищувати конкурентоспроможність реального сектору.

Національні інтереси вимагають негайних та ефективних заходів, спрямованих на забезпечення ефективного використання науково-технологічного потенціалу для подолання негативних явищ у економічному та соціальному розвитку. Інноваційний напрям розвитку для нашої країни